

ОНЛАЙН ТЕСТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Староста В.І., Тютюнник М.М.

Україна, м. Ужгород, Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

Поширення дистанційного навчання в усьому світі набуло особливого прискорення з початком пандемії COVID-19. Відповідно зростає увага дослідників до контролю результатів навчання, зокрема, до онлайн тестування з використанням цифрових інструментів ([5; 6; 8] та ін.).

Мета даного повідомлення висвітлення онлайн тестування в Google Forms під час контролю результатів навчання здобувачів професійно-технічної освіти.

Відповідно до Положення про організацію навчально-виробничого процесу у ПТНЗ (Наказ МОН України №419 від 30.05.2006), заклади професійної (професійно-технічної) освіти, органи управління освітою, засновники ЗП(ПТ)О організовують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль навчальних досягнень учнів, слухачів, рівень їхньої кваліфікаційної атестації [4]. Зазначені види контролю мають такі особливості [1; 4]:

- поточний контроль передбачає поурочне опитування учнів, слухачів, проведення контрольних і перевірочних робіт, тематичне тестування та інші форми контролю, що не суперечать етичним та медико-педагогічним нормам;
- тематичний контроль застосовується для оцінювання навчальних досягнень учнів, слухачів по завершенню вивчення теми робочої навчальної програми;
- проміжний контроль передбачає семестрові заліки, семестрову атестацію (іспити), річні підсумкові заліки, річну атестацію (річні підсумкові іспити),

проміжну кваліфікаційну атестацію (кваліфікаційний іспит), індивідуальні завдання учням, слухачам;

- вихідний контроль передбачає державну кваліфікаційну атестацію, яка включає: кваліфікаційну пробну роботу, яка відповідає вимогам освітньої кваліфікаційної характеристики випускника ЗП(ПТ)О відповідного кваліфікаційного рівня; державний кваліфікаційний іспит або захист дипломної роботи, проєкту чи творчої роботи, що їх замінює.

Мета контролю визначає вибір методів. У закладах професійної освіти застосовуються такі методи контролю знань, умінь і навичок учнів: усне (комбіноване) опитування; письмова перевірка; практична перевірка; програмований стандартизований контроль; тестовий контроль [7].

Педагогічні працівники, органи управління освітою, керівники ЗП(ПТ)О самостійно обирають форму поточного, тематичного контролю рівнів навчальних досягнень учнів, слухачів, а щодо тестування, то застосовують бланково-паперове та/або онлайн тестування.

Емпіричне дослідження (розроблення тестів, онлайн тестування, виявлення ставлення до онлайн тестування) проводили серед слухачів курсів та учнів Державного навчального закладу «Ужгородський центр професійно-технічної освіти» (ДНЗ «УЦПТО») (першого та другого курсів): спеціальність учнів першого курсу (група 11) - 7214 Слюсар зі складання металевих конструкцій 2- та 3-го розряду, учнів другого курсу (група 21) – 7212 Електрозварник ручного дугового зварювання 2-го розряду.

Для розроблення тестів із дисципліни «Матеріалознавство» за темами: «Метали та їх властивості», «Чавуни» та «Сталі» використовували підручники для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти [2; 3]. Тест містив тестові завдання із множинним вибором відповіді (Multiple-Choice). Формування системи тестів та саме тестування для контролю результатів навчальної діяльності учнів проводили з використанням сервісу хмарних технологій Google Forms, що дає змогу створювати різні типи завдань, різної

складності, реалізувати перемішування завдань та варіантів відповідей, додавати необхідні зображення (рисунок, графіки тощо). За наслідками тестування в Google Forms автоматично створюється таблиця Google, яка зберігає отримані результати, забезпечує подальше опрацювання зібраних даних.

Результати тестування показують, що успішність здобувачів освіти з тем «Метали та їх властивості», «Чавуни» та «Сталі» відповідно дорівнює (у %) 77,4; 68,3; 54,0. Аналіз окремих завдань дає можливість виявити прогалини у знаннях учнів, спрямувати подальше навчання на їх усунення тощо.

Для виявлення ставлення до онлайн тестування проводили анонімне опитування респондентів. Виявлено, що більшості учнів (біля 70%) достатньо виділеного часу під час тестування, інші майже в рівних частках вказують на його надлишок чи недостатчу. Відповіді на одне з питань анкети (рис. 1) показують, що більшість студентів відчувають психологічний комфорт під час онлайн тестування, що є важливою умовою для його перебігу.

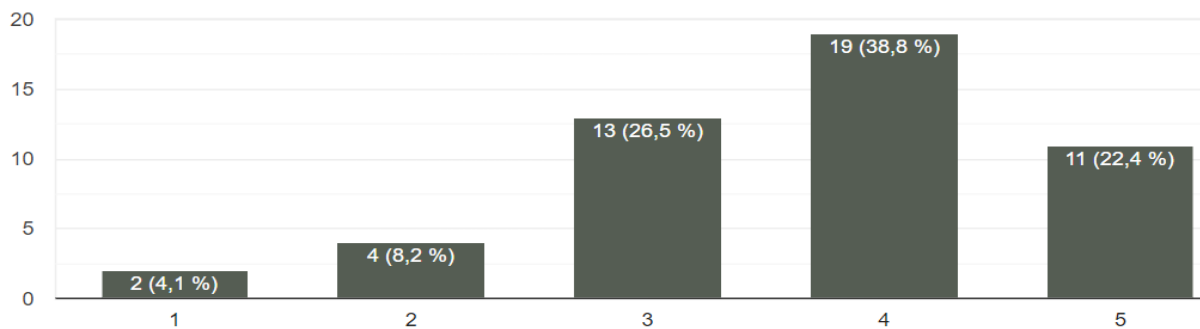

Рис. 1. Відповіді респондентів на питання анкети: «Оцініть рівень власної психологічної комфортності (уподобання) під час онлайн тестування з навчальних дисциплін»

Відповідь за п'ятибальною шкалою:

1 (зовсім НЕ подобається);

2 (скоріше НЕ подобається);

3 (наполовину; по-різному);

4 (скоріше подобається);

5 (дуже/цілком подобається).

Для виконання тестових завдань здобувачі освіти, як правило, використовують смартфони. Це спрощує перевірку та оцінювання тесту, а отже, економить час викладача. До переваг віднесемо також економію паперу, що позитивно впливає на навколишнє середовище. Серед недоліків, за наслідками анонімного онлайн опитування, відзначимо можливу відсутність чи недостатню якість інтернет зв'язку, або власне самого смартфона в учня та збільшення часу проведення перед екраном смартфона.

Отже, використання онлайн тестування в Google Forms здобувачів професійно-технічної освіти дає можливість оперативно оцінювати результати навчання в комфортних для них умовах тощо.

Література

1. Артющина М.В., Дремова І.Б., Герлянд Т.М., Лузан П.Г., Мося І.А., Романов Л.А., Ростока М.Л., Слатвінська О.А., Сліпич О.О. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів професійно-технічного навчального закладу. Київ : ІПТО НАПН України, 2015. 198 с.
2. Василів В.І. Машинобудівні матеріали: Підруч. для учнів проф. навч.-вихов. закладів. Київ : Будівельник, 1995. 168 с.
3. Власенко А.М. Матеріалознавство та технологія металів : підручник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ : Літера ЛТД, 2019. 224 с.
4. Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти і науки України №419 від 30.05.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06> (дата звернення: 22.09.2023).
5. Староста В.І. Повторне комп'ютерно орієнтоване тестування результатів навчання студентів та аспірантів в Moodle. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2021. Вип. 1(48). С. 391-395. ISSN 2524-0609. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.391-395> (дата звернення: 22.09.2023).
6. Староста В.І. Тестування як предмет педагогічних досліджень. *Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць*. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. 2(9). С. 81-89 .
7. Шевчук С.С. Система педагогічного контролю та оцінювання як фактор забезпечення якості професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2023. 85 с.

8. Ebrahimi M.R., Toroujeni S.M.H., Shahbazi V. Score Equivalence, Gender Difference, and Testing Mode Preference in a Comparative Study between Computer-Based Testing and Paper-Based Testing. *International journal of emerging technologies in learning*. 2019. 7(17). PP.128-143. URL: <https://online-journals.org/index.php/i-jet/article/view/10175> (дата звернення: 22.09.2023).